

EIROPAS PARLAMENTS

2004

2009

Reģionālās attīstības komiteja

PAGaidu
2006/2104(INI)

22.12.2006

ZIŅOJUMA PROJEKTS

par nākotnes reģionālās politikas ieguldījumu Eiropas Savienības inovācijas
iespējās
(2006/2194(INI))

Reģionālās attīstības komiteja

Referents: *Mieczysław Edmund Janowski*

PR_INI

SATURS

	Lpp.
EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PROJEKTS.....	3

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PROJEKTS

par nākotnes reģionālās politikas ieguldījumu Eiropas Savienības inovācijas iespējās (2006/2104(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 2., 3., 158., 159. un 160. pantu,
- ņemot vērā Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006 (2006. gada 11. jūlijs), ar ko paredz vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu un Kohēzijas fondu¹ un tās kļūdu labojumu²,
- ņemot vērā Padomes Regulu Nr. 1084/2006 (2006. gada 11. jūlijs) par Kohēzijas fonda izveidi³,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1080/2006 (2006. gada 5. jūlijs) par Eiropas Reģionālās attīstības fondu⁴,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1081/2006 (2006. gada 5. jūlijs) par Eiropas Sociālo fondu⁵,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1082/2006 (2006. gada 5. jūlijs) par Eiropas teritoriālās sadarbības grupu (ETSG)⁶,
- ņemot vērā Padomes Lēmumu 2006/702/EK (2006. gada 6. oktobris) par Kopienas kohēzijas stratēģijas pamatnostādņem⁷,
- ņemot vērā Kopējo nostāju (EK) Nr. 27/2006, ko Padome pieņēmusi 2006. gada 25. septembrī⁸, un Eiropas Parlamenta Nostāju attiecībā uz Padomes kopējās nostājas, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumu par Eiropas Kopienas Septīto pamatprogrammu pētniecības, tehnoloģiju attīstības un demonstrējumu pasākumiem (2007. līdz 2013. gads), otro lasījumu⁹ (2005/0043(COD)),
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta Rezolūciju (2005. gada 10. marts) par zinātnei un tehnoloģiju — nostādnes pētniecības atbalsta politikai Eiropas Savienībā¹⁰,
- ņemot vērā Komisijas Paziņojumu „Kohēzijas politika izaugsmes un darbavietu jomā: Kopienas stratēģijas pamatnostādnes 2007. – 2013. gadam” (COM(2005)0299),

¹ OV L 210, 31.7.2005, 25. lpp.

² OV L 239, 01.09.2006, 248. lpp.

³ OV L 210, 31.07.2006, 79. lpp.

⁴ OV L 210, 31.07.2006, 1. lpp.

⁵ OV L 210, 31.07.2006, 12. lpp.

⁶ OV L 210, 31.07.2006, 19. lpp.

⁷ OV L 291, 21.10.2006, 11. lpp.

⁸ OJ C 301E, 12.12.2006, 1. lpp.

⁹ P6_TA(2006)0513.

¹⁰ P6_TA(2005)0077.

- ņemot vērā Komisijas Paziņojumu Padomei, Eiropas Parlamentam, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai „Zināšanu izmantošana praksē. Plaša mēroga inovācijas stratēģija ES” (COM(2006)0502),
 - ņemot vērā Komisijas Paziņojumu Padomei, Eiropas Parlamentam, Eiropas Ekonomikas un Sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai „Pētniecības un inovācijas sekmēšana – ieguldījums izaugsmei un nodarbinātībai: kopējā nostāja” (COM(2005)0488),
 - ņemot vērā Komisijas Paziņojumu Padomei un Eiropas Parlamentam „Kohēzijas politika un pilsētas: pilsētu un aglomerāciju nozīme reģionu ekonomiskajā izaugsmē un darba vietu radīšanā” (COM(2006)0385),
 - ņemot vērā Komisijas Paziņojumu „Trešais progressa ziņojums par kohēziju: jauna partnerība izaugsmei, darba vietu izveidei un kohēzijai” (COM(2005)0192),
 - ņemot vērā Lisabonas 2000. gada 23. un 24. marta Eiropadomes secinājumus,
 - ņemot vērā Komisijas Paziņojumu pavasara Eiropadomei „Laiks palielināt apgriezienus. Jaunā izaugsmes un nodarbinātības partnerība” (COM(2006)0030),
 - ņemot vērā Komisijas Paziņojumu Eiropadomei (Neoficiālā sanāksme Lahti – Somijā 2006. gada 20. oktobrī) „Jauninājumus veicinoša, moderna Eiropa” (COM(2006)0589),
 - ņemot vērā Komisijas Paziņojumu Eiropadomei „Eiropas Tehnoloģiju institūts – turpmākie pasākumi tā izveidei” (COM(2006)0276),
 - ņemot vērā Komisijas paziņojumu „Reģioni ekonomiskām pārmaiņām” (COM(2006)0675),
 - ņemot vērā Eiropas Inovācijas 2006. gada progressa ziņojumu (tendences grafiks),
 - ņemot vērā Reģionu komitejas nostāju un viedokļus,
 - ņemot vērā Reglamenta 45. pantu,
 - ņemot vērā Reģionālās attīstības komitejas ziņojumu (A6-0000/2006),
- A. tā kā reģionālā politika nodarbojas ne tikai ar projektu apstiprināšanu un struktūrfondu pārvaldību, bet tai ir nozīme arī ES inovācijas iespēju veidošanā, kas saistīta ar virkni papildu pasākumu tādās jomās kā zinātne un tehnoloģija, tieslietas un finanses, ekonomika un tirdzniecība, organizācija un pārvalde, enerģētika un vide, izglītība un sociālā joma, veselība un kultūra, kuru mērķis ir nodrošināt patiesu kohēziju Kopienā;
- B. tā kā ieguldījumi vieni paši negarantē attīstību, taču, piemērojot atbilstīgu politiku, tie var kļūt par nozīmīgu attīstības līdzekli;
- C. tā kā inovācijas iespēju veidošanas uzdevums ir mazināt atšķirības starp reģioniem, tādējādi īstenojot sociālās solidaritātes un harmoniskas attīstības principu;
- D. tā kā visu inovācijas darbību mērķis ir cilvēki; tā kā cilvēku pilnīga un harmoniska

attīstība ir nozīmīgākais faktors visu politiku īstenošanā, un tā kā visu ES darbību pamatā ir iedzīvotāju kā vietējo un reģionu kopienu un vienlaikus dalībvalstu pilsoņu labklājība (plašāk definēta dzīves kvalitātes un ilguma izteiksmē);

- E. tā kā vienlīdzīga piekļuve visu līmeņu izglītībai un apmācībai ir iedzīvotāju pamattiesības, un tā kā ir jāveicina nepārtraukta apmācība un strādniekiem jādod iespēja pārkvalificēties;
- F. tā kā inovācija Eiropas Savienībā jāsaprot kā dinamisks un mijiedarbīgs process, kurā iesaistīti dažādi dalībnieki, tostarp, saskaņā ar subsidiaritātes principu, reģionālie un vietējie dalībnieki;
- G. tā kā inovācija var nozīmēt arī atgriešanos pie labām, pārbaudītām un izmēģinātām metodēm, kuras izmantotas paaudzēm ilgi, un tā kā atsevišķos gadījumos inovācijas pasākumi var attiekties tikai uz konkrētiem reģioniem;
- H. tā kā dažiem pasākumiem vajadzīga lielākā daļa izdevumu, bet citi prasa tikai jaunas idejas un/vai pieņemt labus, skaidrus tiesību aktus, kuri tiks ievēroti;
- I. tā kā Lisabonas Stratēģijas mērķis ir līdz 2010. gadam padarīt ES par konkurētspējīgāko tautsaimniecību pasaulē, tostarp paaugstinot pētniecības un attīstības izdevumus līdz 3% no IKP; tā kā reģionu un vietējie centri aktīvāk jāiesaista Lisabonas Stratēģijas praktiskajā īstenošanā;
- J. tā kā reģionu un vietējā līmenī ir īstenoti no 60 līdz 70% ES direktīvu;
- K. tā kā struktūrfondi jāizmanto elastīgi, lai būtu iespējams ņemt vērā atsevišķu reģionu īpatnības;
- L. tā kā ir ieviesti dažādi finanšu instrumenti, tostarp jaunās JASPERS, JEREMIE un JESSICA iniciatīvas, un tā kā EIB darbības kalpo kā noderīga svira attīstībai, racionalizējot izdevumus;
- M. tā kā mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MVU) ir ievērojama nozīme inovācijas iespēju veidošanā ES, pateicoties arī to elastībai un reakcijas ātrumam uz jaunām tehnoloģijām un jaunām darba metodēm;
- N. tā kā saimnieciskā darbība plašākā nozīmē ir arī lauksaimniecība;
- O. tā kā pakalpojumu nozare rada ievērojamu daļu (aptuveni 70%) no ES dalībvalstu ienākumiem;
- P. tā kā ir jārada piemēroti apstākļi saistībā ar transporta, tālsaziņas un informācijas tīkla infrastruktūru;
- Q. tā kā citi globālās ekonomikas un politiskās „spēles” dalībnieki nesēž, rokas klēpī salikuši, un arī meklē jaunus risinājumus, un tā kā inovācija var būt vērtīgs ieguldījums, padarot Eiropas ekonomiku pievilcīgāku un konkurētspējīgāku un veidojot ciešas saiknes starp Kopienas reģioniem;

- R. tā kā inovācija ir viena no trim Eiropas Savienības prioritātēm, kas iekļautas Stratēģiskajās Pamatnostādnēs;

Cilvēku kapitāla, izglītības, zinātnes un pētniecības politika

1. aicina dalībvalstis un Komisiju nodrošināt, lai visos reģionos būtu vienlīdzīga piekļuve visu līmeņu izglītībai, kas atbrīvos cilvēka spēju domāt inovatīvi, radoši un nodrošinās līdzsvarotu personības attīstību (gan intelektuālu, gan fizisku), tostarp attiecībā uz ētiski sociālās uzvedības modeļu attīstību;
2. atzinīgi vērtē līdz šim sasniegtos rezultātus un aicina dalībvalstis un Komisiju veicināt reģionālo akadēmisko un zinātniski pētniecisko centru attīstību un ciešāku sadarbību starp šiem centriem, lai iesaistītu lielāku pētnieku un studentu apmaiņu;
3. vērš Padomes un Komisijas uzmanību uz to, ka, ņemot vērā sabrukuma un darbaspēka trūkuma draudus, ko rada pašreizējā demogrāfiskā situācija ES, radikāli jāpārveido dalībvalstu, reģionālo un vietējo varas iestāžu īstenotā ģimenes politika; uzskata, ka īpaša uzmanība jāpievērš tam, ka Eiropas sabiedrība noveco, un uzskata, ka vecāki cilvēki ciešāk jāiesaista inovācijas pasākumos, tādējādi lietderīgi izmantojot viņu zināšanas un pieredzi;
4. iesaka Komisijai, dalībvalstīm, Reģionu komitejai un reģionālajām varas iestādēm lai, sekmējot spēcīgākas inovācijas gaisotni, reģionālās un vietējās kopienas tiktu stimulētas ar daudzvirzienu kampaņas palīdzību, tādējādi aktivizējot dialogu ar sabiedrību, pamatojoties uz „no apakšas uz augšu” principu;
5. uzskata, ka inovācijas iespēju veidošanas svarīgs priekšnoteikums ES ir neierobežota un bezmaksas vai ārkārtīgi lēta platjoslas piekļuve
 - (a) administratīvajai informācijai (visos administrācijas līmeņos), radot iespēju ar Interneta palīdzību nokārtot vairumu administratīvo formalitāšu, tostarp ar uzņēmējdarbību saistītas formalitātes, un
 - (b) zinātnes, ekonomikas, tieslietu un kultūras informācijai, ar noteikumu, ka tiek atbilstīgi ievēroti intelektuālā īpašuma principi (elektronisko bibliotēku plašāka pieejamība),un aicina Komisiju, dalībvalstis, reģionālās un vietējās varas iestādes nodrošināt vispārēju piekļuvi šādai informācijai un iespējami palielināt tāda darba pieejamību, kas balstīts uz informācijas un saziņas tehnoloģiju (IST) izmantošanu; tas ir īpaši svarīgi cilvēkiem, kuriem personīgie vai profesionālie apstākļi rada nepieciešamību strādāt no attāluma, tostarp jaunām, izglītotām mātēm un invalīdiem;
6. uzskata, ka, ņemot vērā inovācijas veicināšanu visā Kopienā, ir svarīgi plaši atbalstīt darbības, kas saistītas ar izgudrojumiem, patentiem un licencēm, un aicina Padomi, Komisiju un dalībvalstis palielināt pūles, lai īstenotu Eiropas patentu un nodrošinātu autortiesību ievērošanu (intelektuālā īpašuma tiesību stratēģija), kā rezultāts būs globālu risinājumu pieņemšana šajā jomā, balstoties galvenokārt uz Eiropas modeļiem;

7. uzskata, ka inovāciju grupas, izcilības centri utt. līdz šim ir devuši labus rezultātus inovatīvu koncepciju un risinājumu formulēšanā un ātrā un efektīvā īstenošanā, un aicina dalībvalstis veicināt šādu grupu attīstību, ar to palīdzību veidojot saiknes starp zinātniskās pētniecības centriem, izglītības centriem, uzņēmējdarbību un vietējām kopienām;
8. mudina dalībvalstis veicināt sadarbību, veidojot Eiropas tehnoloģiskās platformas, kas dod iespēju koncentrēt inovācijas darbības, veidojot pārrobežu un pārreģionu saiknes starp rūpniecības, zinātniskās pētniecības un finanšu aprindām;
9. uzsver, ka pašreizējais līdzekļu līmenis pētniecībai un attīstībai ir bīstami zems, un ka šim nolūkam rezervētās Kopienas budžeta apropriācijas ne tuvu nav apmierinošas; aicina dalībvalstis iespējami drīz ievērojami palielināt šādu līdzekļu daļu no IKP gan valsts, gan reģionālajā līmenī;
10. uzskata, ka Eiropas Tehnoloģiju institūts (ETI) ir jauna iespēja, kas novērsīs „smadzeņu aizplūšanu” un talantīgiem Eiropas pētniekiem dos vienreizēju izdevību veikt zinātniskus pētījumus visaugstākajā līmenī, un ka tas būs iespējama atbalsta avots reģionālajiem zinātniskās pētniecības institūtiem; tādēļ aicina Padomi, Komisiju un dalībvalstis pasteidzināt darbu pie ETI izveides un tādējādi veicināt Kopienas konkurētspēju un potenciālu „zināšanu trīsstūrī”, ko veido inovācija, pētniecība un izglītība;

Ekonomikas un enerģētikas politika un finansiālie un administratīvie līdzekļi

11. aicina Komisiju, dalībvalstis un reģionālās un vietējās varas iestādes sniegt vispusīgu atbalstu (tostarp pasākumus administratīvo procedūru un nodokļu sistēmas pilnveidošanai) MVU, jo tie ir visradošākie un dinamiskākie mehānismi tehnoloģiskai un organizatoriskai inovācijai, tādējādi iespējami veicinot Eiropas ekonomikas konkurētspēju un uzlabojot situāciju darba tirgū;
12. aicina reģionālās un vietējās varas iestādes veicināt un atbalstīt reģionālo sadarbību starp zinātniskās pētniecības centriem un visu lielumu uzņēmumiem – gan maziem un vidējiem, gan lieliem;
13. mudina dalībvalstis, ņemot vērā inovāciju veicinošas politikas efektīvu īstenošanu reģionos, lietderīgi izmantot Eiropas Reģionālās attīstības fonda, Eiropas Sociālā fonda, Kohēzijas fonda un finansējumu, kuri pieejami saskaņā ar Septīto pamatprogrammu, savstarpējo papildināmību;
14. uzskata, ka pakļaujoties spēcīgajam sociālajam spiedienam šajā jomā, radikāli jāsamazina birokrātija, ko nedrīkst jaukt ar efektīvu administrāciju, un aicina Komisiju un dalībvalstis pārskatīt ES, valsts un vietējos tiesību aktus no šī viedokļa, lai veiktu plašus vienkāršojumus un, kur vien iespējams, standartizētu administratīvās procedūras, jo īpaši tādas procedūras, kuras saistītas ar saimnieciskās darbības uzsākšanu un veikšanu (viens koordinators);
15. uzskata, ka jāsniedz institucionāla palīdzība vietējām un reģionālajām varas iestādēm inovācijas veicināšanas darbā, un, saskaņā ar subsidiaritātes principu, iesaka dalībvalstīm apsvērt iespēju piešķirt tām iespējami plašus pienākumus, pilnvaras un atbilstīgus pašfinansēšanas līdzekļus, subsīdijas vai piešķirumus, kas atvieglos centienus panākt

iespējami labākos risinājumus vietējiem iedzīvotājiem;

16. aicina dalībvalstis un reģionālās varas iestādes, meklējot veidus, kā īstenot inovāciju veicinošus ieguldījumus un projektus, lietderīgāk izmantot risinājumus, kur iesaistīta sabiedriskā un privātā partnerība, un vienlaikus izmantot labas metodes, kas izstrādātas citās valstīs un reģionos;
17. uzskata, ka, ņemot vērā inovāciju veicinošas politikas īstenošanu valsts un reģionu līmenī, jāatvieglo kapitāla palielināšanas uzdevums, un aicina Padomi, Komisiju un dalībvalstis izveidot reālajām vajadzībām atbilstošus finansēšanas mehānismus un ar inovatīvu projektu īstenošanu saistītā riska pārvaldības sistēmu; sakarā ar to atzīst nozīmi, kāda inovācijā ir jaunajām finansēšanas iniciatīvām, kuras kopīgi īsteno EIB un EIF (JASPERS, JEREMIE un JESSICA), un uzskata, ka informācija par šo iniciatīvu praktisku un efektīvu īstenošanu jāizplata reģionu līmenī, cik plaši vien iespējams;
18. atzīst saikni starp inovāciju un ātru un drošu cilvēku un preču pārvietošanos, kam vajadzīga reģionālo kopienu iesaiste transporta infrastruktūras nodrošināšanā, un aicina Komisiju, dalībvalstis un reģionālās varas iestādes būt tehniski un organizatoriski inovatīvām transporta jomā, jo īpaši sabiedriskajā transportā gan vietējā, gan reģiona līmenī;
19. atzinīgi vērtē to, ka Eiropas Parlaments, Padome un Komisija ir ķērušās pie Eiropas enerģētikas problēmām, un, saprotot, ka enerģētikas politika galvenokārt atrodas dalībvalstu darbības sfērā un ka tā ievērojami ietekmē inovāciju ekonomikā, mudina dalībvalstis apsvērt šīs politikas reģionālos aspektus, tostarp izglītību enerģētikā, kuras rezultātam vajadzēt būt lielākiem centieniem racionalizēt enerģijas lietošanu un ražot „tīru” enerģiju, izmantojot ģeoloģiskās īpašības un vietējos enerģijas avotus, un veicinot viedas enerģijas būves;

Pilsētas, lauku apgabali un vide

20. aicina dalībvalstis un Komisiju, cīnoties pret cilvēku aiziešanu no reģioniem, kurus skārusi ekonomiskā lejupslīde, efektīvāk īstenot reģionālu kompensācijas politiku, optimāli izmantojot vietējos apstākļus un resursus, lai panāktu progresu ceļā uz patiesu teritoriālu kohēziju, kas veicinās Kopienas konkurētspēju;
21. vērš Komisijas, dalībvalstu un reģionālo varas iestāžu uzmanību uz to, ka, lai būtu iespējama inovācijai labvēlīga vide, cilvēkiem ir jābūt labiem dzīves apstākļiem, kas nozīmē atbilstīga drošības, veselības aprūpes un vides aizsardzības līmeņa nodrošināšanu, apmierinošus mājokļus, piekļuvi pakalpojumiem utt.;
22. aicina dalībvalstis un reģionālās varas iestādes, ņemot vērā izcilo nozīmi, kāda ir pilsētām kā vietām, kur dzīvo lielākā daļa ES iedzīvotāju, un arī kā vietējiem un reģionālajiem inovācijas centriem, atbalstīt ilgtermiņa telpas plānošanu, kas radīs labvēlīgus apstākļus racionālam un harmoniskam pilsētas telpas lietojumam un ilgtspējīgai pilsētas attīstībai, ņemot vērā ekonomiskās, mājokļu un atpūtas vajadzības, vienlaikus aizsargājot vidi;
23. aicina Komisiju un dalībvalstis atbalstīt inovatīvu, videi draudzīgu darbību (ekoloģiskā inovācija), kas veicina reģiona attīstību;

24. aicina Komisiju, dalībvalstis un reģionālās varas iestādes, ņemot vērā to, ka lauku apgabali, kur dzīvo aptuveni 20% Kopienas iedzīvotāju, ir ārkārtīgi svarīgi ES pārtikas drošumam, iekļaut inovācijas politikas darbības jomā lauksaimniecisko pārtikas ražošanu un apstrādi, un lauku apgabalu iedzīvotāju dzīves apstākļus;

Labā prakse un inovācijas politikas konsolidācija

25. atzinīgi vērtē Komisijas līdzšinējo darbu inovācijas politikas novērtēšanā dalībvalstu līmenī (piemēram, Eiropas inovācijas progresa ziņojums) un aicina sistemātiski analizēt atsevišķus reģionus, izmantojot visobjektīvākos pieejamos inovācijas rādītājus; iesaka ierosināt atbilstīgās analīzes un novērtējumus ceturtajā kārtējā ziņojumā par kohēziju, kas patlaban tiek izstrādāts;
26. aicina Komisiju īstenot pasākumus, lai konsolidētu Valsts stratēģiskās atsaucē pamatprogrammas (VSAP), kurās jāiekļauj Reģionālās inovācijas stratēģijas (RIS), lai virzītu uz priekšu inovāciju un apvienotu šīs stratēģijas kopējā, saskaņotā sistēmā visai ES;
27. atzinīgi vērtē līdz šim sasniegtos rezultātus saistībā ar pieredzes un labākās prakses apmaiņu starp reģioniem un vietējām kopienām ar sadarbības tīklu palīdzību, un aicina Komisiju sniegt pastāvīgu atbalstu šādu tīklu attīstībai un inovāciju nodošanai tālāk, izmantojot progresīvākās informācijas un saziņas tehnoloģijas, kas ievērojami atvieglo informācijas nodošanu un apmaiņu, jo īpaši, ņemot vērā nepieciešamību iesaistīt attālu apgabalu kopienas; saistībā ar to atzinīgi vērtē, ka ar Reģionu ekonomisko pārmaiņu iniciatīvas palīdzību Komisija mudina reģionus un pilsētas sadarboties, taču gaida konkrētus priekšlikumus par šīs iniciatīvas īstenošanu;
28. aicina Komisiju saistībā ar dalībvalstīm veikt Kopienas Stratēģisko pamatnostādņu starposma pārskatu, lai novērtētu ES inovācijas politikas panākumus reģionos;
29. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei un Komisijai, dalībvalstu valdībām un Reģionu komitejai.